

הכהן מניף את הלויים כדי שישקוט צד הגבורה שבהם

אָמַר לַיהוָה רַבִּי אָבֵא, יְהוּדָה יְהוּדָה, מְלָה זֹאת בָּאָה
 לַיָּדָךְ וְלֹא חֲקַרְתָּ בָּהּ, וְהֵלֵא יִשְׁמְעוּ אֲזַנֶיךָ מִה
 שְׁפִיךְ מִדָּבָר, כִּי הִיא מִדַּת הַגְּבוּרָה, כּוֹעֶסֶת וְרוֹגְזֹת,
 וְכֹתִיב, (בראשית מ"ט) שִׁמְעוֹן וְלֹוי אֲחִים כְּלֵי חָמֶם
 מִכְרַתֵּיהֶם, וְכֹתִיב (בראשית מ"ט) אָרוּר אִפְסֵם כִּי עָזוּ וְעִבְרַתֶם
 כִּי קִשְׁתָּהּ וּטְעַם הַדָּבָר הוּא, לְפִי שֶׁהֵם מַתְנַבְּרִים וּמַתְקָשִׁים
 בְּאִפְסֵם וְעִבְרַתֶם לְצֵאת לַעֲשׂוֹת דֵּין לְכָלוֹת וּלְהַכְרִית
 בְּנֵי הָעוֹלָם, אֲזַי הִכְהִין, שֶׁהוּא הַחֶסֶד הָעֲלִיּוֹן, מִנִּיף
 אוֹתוֹ הַצַּד שֶׁל הַלְוִיִּם, שֶׁהוּא מִדַּת הַגְּבוּרָה, כִּדֵּי
 לְשַׁבֵּךְ וּלְשַׁקֵּט רָגְזָה וּכְעָסָה, כִּדֵּי שִׁישְׁתַּבְּרוּ הַשְּׁעָרוֹת
 שֶׁחַן רֹמְזוֹת אֶל הַדֵּינִים מִכָּל שׁוּלֵיָהֶן וְלֹא יִתְגַּבְּרוּ וְלֹא יִתְחַזְּקוּ,
 כְּעֵין הַגִּמָּא זֶה הִכְהִין שֶׁמִּנִּיף אֶת הַלְוִיִּם תְּנוּפָה כִּדֵּי
 שִׁישְׁקֻט הַצַּד שֶׁל הַגְּבוּרָה שֶׁלָּהֶן, כִּדֵּי שֶׁלֹּא יִתְעוֹרֵר
 הַדֵּין בְּעוֹלָם.

אברהם אבינו דוחה את כל הדינים שיתעוררו בעולם לבחון

בָּא רַבִּי יְהוּדָה וְנָשַׁק אֶת יָדָיו שֶׁל רַבִּי אָבֵא, וְאָמַר לוֹ.
 וּכְשִׁיתְעוֹרְרוּ הַדֵּינִין בְּעוֹלָם בְּזִמְנֵן הַגְּלוּת שֶׁנִּחְרַב בֵּיהֶ"ק,
 כָּל הַדֵּינִים הַנִּמְצָאִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲבָרְהָם אָבִינוּ

עָלֵינוּ הַשָּׁלוֹם הוּא דוֹחָה אוֹתָם לַחוּץ וְאִינָם עוֹמְדִים
 לְפָנָיו, הֲדָא הוּא דְכָתִיב זֶהוּ שְׁכַתּוּב, (תהלים ז) וְיֵאל זַעֵם
 בְּכָל יוֹם. (עד כאן מההשמטות).

הלויים מתחילים לעבוד בבית המקדש מבן עשרים וחמש שנים עד
 גיל חמישים

זֹאת אֲשֶׁר לְלוֹיִם וְגו'. (במדבר ח) תָּא חֲזִי, לִיּוֹאֵה בַר חֲמִישׁ
 וְעֶשְׂרִין שָׁנִין יִפְלַח בא וראה שהלוי מתחיל לעבוד כאשר הוא בן
 עשרים וחמש שנה [נ] בַּר חֲמִישִׁין שָׁנִין סָלִיק לְדוֹכְתִּיהָ
 וְאֶתְעֵטֵר. וְחֲמִישׁ וְעֶשְׂרִין יִפְלַח וכאשר הוא נעשה בן חמישים הוא עולה
 למקומו שבבינה ומתעטר באורותיה ואז נמצא שהוא עובד עשרים וחמש שנה ולא יותר
 מכן, דְּהָא בַר נָשׁ (ס"א תָּא חֲזִי לִיּוֹאֵה בַר חֲמִישׁ וְעֶשְׂרִין שָׁנִין סָלִיק לְדוֹכְתִּיהָ
 וְאֶתְעֵטֵר. וְחֲמִישׁ וְעֶשְׂרִין יִפְלַח עַד דְּסָלִיק לְדַרְגָּא דְחֲמִישִׁין). כִּד סָלִיק לְהֵאֵי
 דְּרִגְנָא דְחֲמִישִׁין שָׁנִין וְלְהֵלְאָה כי זה האדם הלוי כאשר הוא עולה
 למדרגה הזאת של החמישים שנה ואילך, דהיינו שהוא עולה לבינה ולמעלה, נְחִית
 מִן תּוֹקְפָא דְאִשָּׁא דְבִיהּ אז הוא יורד מחוזק אש הגבורה שבו, וְכִיּוֹן
 דְּאִשָּׁא וְחֲמִימוֹתָא אֶתְקַרֵּר, הָא פְּגִים לְהֵהוּא אֶתֵּר

אור הרשב"י

בגיל שלושים כמש"כ בחולין כ"ד ע"א אבל
 מכיון שהוא מתחיל ללמוד מגיל עשרים וחמש
 שנה אז נחשב הדבר כאילו הוא כבר עובד.

[נ] דהיינו שמגיל עשרים וחמש הוא מתחיל
 ללמוד את הלכות העבודה אבל הוא אינו
 מתחיל לעבוד בפועל אלא עד שהוא נעשה

הלימוד היומיומי

לע"נ סוליקה בת שמחה ע"ה

דְּאֶתְקַשֶׁר בֵּיהּ וכאשר האש והחמימות שלו מתקררת אז הרי הוא פגום ולא ראוי לאותו מקום של הגבורה שהוא נקשר בו ולכן הוא לא ראוי לעבוד את עבודת הלויים שהיא

מצד הגבורה.

כאשר הלוי מגיע לגיל חמישים הוא אינו ראוי לשיר

וְעוֹד, דְּקָלָא דְזִמְרָא לָא אֶתְקַשֶׁר בְּהַדְיָה כָּל כַּף. וְקָלָא בְּעֵי דְלָא יִתְפַּנֵּם, אֶלָּא בְּעֵי לְאֶתְקַפָּא ועוד טעם כי

קול הזמרה של הלוי לא נקשר בו כל כך כאשר הוא בגיל חמישים והרי צריך שקול הזמרה

של הלויים לא יפגם ויחלש אלא צריך שיהיה קולם חזק, **דְּהָא בְּאַתְרֵי דְדִינָא**

תְּקִיף קִיּוּמָא, וְלָא בְּחֻלְשָׁא מאחר שהם אחוזים במקום הדין של הגבורה

העומדת בחוזקה ולא בחולשה. **וּבְגִין כַּף בְּעֵי דְלָא יִפְגְּיִם הוּוּא**

אַתְרֵי דְאֶתְקַשֶׁר בֵּיהּ, דְּאִיהוּ דִּינָא תְּקִיפָא, וְלָא חֻלְשָׁא

ומשום כך צריך שלא יפגום את אותו המקום של הגבורה שהוא קשור בו שהוא דין חזק ולא

חלש, **וְעַל דָּא לָא בְּעֵי לְאַחֲזָאָה חוּלְשָׁתָא כָּל כַּף**

סְטָרִין ועל כן לא צריך להראות חולשה כלל בשום צד ולכן כאשר הלוי מגיע לגיל

חמישים הוא אינו ראוי לשיר [א]. **זְכָאָה הוּא בַר נֶשׁ דְּאֶשְׁתַּדֵּל**

אור הרשב"י

והשיג עליו הרמב"ן אבל בספרי (בהעלתך סג) לא אמרו אלא מגיד שחוזר לנעילת שערים ולעבודת בני גרשון. וכן נראה, שאם כדברי הרב למה לא היו ממנין אותם בני עשרים לשיר

[א] אמנם רש"י ביאר כבמדבר פרק ח פסוק כה ולא יעבוד עוד – עבודת משא בכתף, אבל חוזר הוא לנעילת שערים ולשיר ולטעון עגלות, וזהו ושרת את אחיו עם אחוהי, כתרנומו.

הלימוד היומי

לע"נ סוליקה בת שמחה ע"ה

בְּאוֹרֵי־תָא, וַיִּנְדַע אוֹרְחוֹי דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלֹא סָטִי
 לִימִינָא וְלִשְׁמַאלָא אֲשֶׁרִי הוּא הָאָדָם הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וְעִי"ב הוּא יוֹדֵעַ אֶת דַּרְכֵי
 הַקַּב"ה וְהוּא לֹא נוֹטֵה מִדַּרְכּוֹ לִימִין אוֹ לִשְׁמַאל, וְדִבְתֵיב כַּמִּשְׁכָּב (הוֹשֵׁעַ יֵד) כִּי
 יִשְׁרִים דְרָכֵי יְהוָה צַדִּיקִים יִלְכוּ בָם וְגו' כִּי הַצַּדִּיקִים הוֹלְכִים בַּדַּרְכּוֹ בְּיוֹשֵׁר
 וְאֵינָם סוֹטִים לִימִין אוֹ לִשְׁמַאל.

אור הרשב"י

עולמים כן, ת"ל לעבוד עבודה ועבודה
 משא, לא אמרתי אלא בזמן שעבודה בכתב.
 והרי "עבודת עבודה" היא השיר, כמו שכתב
 למעלה רש"י בסדר נשא (ד מז), א"כ אף לשיר
 נפסלו בזמן שעבודה בכתב. וכן בדברי דוד
 נאמר (דה"א כ ג) ויִסְפְּרוּ הַלְוִיִּם מִבֶּן שְׁלֹשִׁים
 שנה ומעלה, וכתוב (שם פסוקים ד ה) מֵאֵלֶּה
 לַנְּצַחַת עַל מִלְאֲכַת בַּיִת ה' עֲשָׂרִים וָאַרְבַּעַת אֶלֶף
 וָגו' וָאַרְבַּעַת אֶלֶפִים מֵהַלְלִים לַה' בְּכָל־יָמָיו אֲשֶׁר
 עָשִׂיתִי לְהַלְלֵהוּ, כִּי עַד שֶׁנִּבְנְתָה הַבַּיִת שֶׁהָיָה לָהֶם
 מִשָּׂא בַּכֶּתֶף לֹא הָיוּ מִמְּנִים בְּשִׁיר אֶלֶּא בְּרֵאוּיִים
 לְמִשָּׂא. אֲבָל חוֹר דוֹד לְמִנּוּתָם מִבֶּן עֲשָׂרִים,
 לְצוּרֶךָ הַבַּיִת כִּשְׁנֵיבְנָה כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר (סוֹף
 הַדְּבָר הַקּוֹדֵם).

וְכַתֵּב הַמִּקְדָּם שְׁדַבְרֵי הוֹהָר הֵם סִיּוּעַ לְרַמְבַּ"ן
 שֶׁמִּגִּיל חֲמִישִׁים הוּא פָּסוּל לְשִׁיר וְדִלָּא כְּדַבְרֵי
 רִשְׁי.

ולנעילת שערים ולטעון העגלות עד שיוקינו,
 ולמה היה מנינם מבן שלשים ועד חמשים אלא
 במשא בלבד. ועוד בני גרשון ובני מררי שכל
 עבודתם כשרה בזקנים למה נמנו כן. אלא כיון
 שהיו פקודתם במשא הארון מבן שלשים ועד
 בן חמשים לא היו ממנין אותם לשיר שהוא
 עיקר עבודה של לויים אלא בראויים למשא,
 שכל הממונים לשיר ראויים בעבודת כולם.
 ומתוך שנמנו בני קהת מבן שלשים ועד חמשים
 אפילו לשיר, נמנו כולם כן, שלא יהיו בני
 גרשון ובני מררי בשנים אלו כשרים לשיר ובני
 קהת פסולים בו. אבל לנעילת שערים או לטעון
 עגלות כולם כשרים הם.

ועוד כתוב (לעיל ד מז) מבן שלשים שנה ומעלה
 ועד בן חמשים שנה כל הבא לעבוד עבודה
 עבודה ועבודת משא באהל מועד, ודרשו
 בשחיטת חולין (כד א) יכול אף בשילה ובית